

התם דלאו עיקר שבת הוא חיובי תני פטורי לא תני – There, where it is not פטורי but not the חיובי; עיקר שבת

OVERVIEW

explained why here the משנה states ב' שהן ד' בפנים and ב' שהן ד' בחוץ while in the משנה merely states ב' שהן ד'. The reason is that since here it is עיקר שבת so the משנה includes חיובי ופטורי, however there since it is not עיקר שבת he only includes חיובי, but not the פטורי. Our תוספות has some difficulty with the latter part of this distinction (regarding התם דלאו עיקר שבת) and qualifies the גמרא's answer.

לא הוה צריך לומר משום דלאו עיקר שבת הוא –

It was not necessary for רב פפא to state that the reason he does not mention פטורי is (only) because there it is not עיקר שבת –

אלא משום דדומיא דמראות נגעים קתני¹ דהוה כולו לחיובא –

But rather he could have said that the משנה in שבועות does not include פטורי because the תנא states the cases in a manner that they are all similar to מראות נגעים where they are לחיובא –

אלא משום דצריך לשנויי הכא דעיקר שבת תני חיובי ופטורי –

However the reason ר"פ states that התם לאו עיקר שבת כו' is because it was necessary to answer that since here is עיקר שבת, therefore the תנא teaches חיובי ופטורי, therefore ר"פ –

קמסיים נמי התם דלאו עיקר שבת הוא –

Also concluded that there since it is not עיקר שבת he mentions only חיובי (even though the 'real' reason may be since there it is נגעים דומיא דמראות).

takes his assertion one step further:

וגם המקשה לא הקשה דליתני התם כי הכא² כיון דידע דדומיא דמראות נגעים קתני³ –

And even the questioner (who asked ומ"ש הכא וכו' ומ"ש התם וכו') did not ask that ב' שהן ד' בפנים וב' שהן ד' (should state there as it states here) in משנה, since he knew that דומיא דמראות נגעים קתני (בחוץ),

אלא פריך דליתני הכא שתים שהן ד' ותו לא:

¹ assumes that ר"פ accepts what the גמרא mentioned previously that and therefore all the cases in מסכת שבועות must be לחיובא (See previous ד"ה והא תוספות ד"ה).

² See מתק שפתים and 'Thinking it over' # 1.

³ When the תרצן initially answered that in שבועות he only counts the אבות the מקשן refuted him that it cannot be only אבות since there are only two יציאות and it cannot include the פטורי since קתני דומיא דמראות נגעים, indicating that the who refuted the תרצן already knew this concept of דומיא דמראות נגעים when he asked his question.

But rather his initial question was that here in our משנה it should only state ' (בפנים ובחוץ and no more (it should not add שהן ד' ⁴

SUMMARY

The התם דלאו עיקר שבת; דומיא דמראות נגעים קתני knew that מקשן so therefore הכא עיקר שבת ענין פטורי לא קתני, only because he started answering שבת therefore the question of 'מ"ש הכא' is that in מס' שבת it should only state 'ב' שהן ד' (and no more).

THINKING IT OVER

1. תוספות explains that when the גמרא initially asked 'ומ"ש התם וכו' and no more; the question was not that in שבועות it should add ובחוץ (as it states in our משנה),⁵ but rather that our משנה should just mention ד' שנים שהם ד' and no more. Seemingly this is difficult to understand for the גמרא clearly states, ותו 'שהן ד' ותו ומ"ש התם דקתני ב' שהן ד' ותו clearly states, ותו (seemingly) indicating that the question is on the משנה in שבועות!⁶

2. תוספות explains that the initial question of the גמרא was that our משנה should just state 'ב' שהן ד' (as in שבועות) and eliminate the פטורי.⁷ Seemingly this is not a valid question that here in מסכת שבת he should only mention חיובי; for at some point the תנא has to teach the (אבל אסירי) פטורי, therefore he mentions it here!⁸

⁴ See 'Thinking it over' # 2.

⁵ See footnote # 2.

⁶ See חכמת מנוח.

⁷ See footnote # 4.

⁸ See מתק שפתים בד"ה ומה and מהר"ם.